

Egzotyka Czarnego Lądu – przygotowujemy współczesny folder podróży Stasia i Nel

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- zna znaczenie słów: wątek, epizod, bohater pierwszoplanowy, bohater drugoplanowy, świat przedstawiony,
- wie, jak tworzy się film.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi:

- poprawnie używać słów: wątek, epizod, świat przedstawiony, bohater pierwszoplanowy, bohater drugoplanowy,
- stosując właściwą terminologię, wyjaśnić, jak tworzy się film.

2. Metoda i formy pracy

Praca z materiałami źródłowymi, techniki manualno-plastyczne.

3. Środki dydaktyczne

Adaptacja filmowa powieści – wersja w reżyserii Gavina Hooda, wyprodukowany przez Waldemar Dziki Produkcja Filmowa, Vision, przy udziale Telewizji Polsat, strony internetowe: www.afryka.pl, zdjęcia z encyklopedii multimedialnej PWN, atlasy geograficzne.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Wstępem do zajęć będzie projekcja filmu nakręconego na podstawie powieści.

Należy przeznaczyć na to 3 lekcje lub obejrzeć fragmenty.

c) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel dzieli klasę na grupy i rozdaje materiały ilustracyjne (będą to ilustracje kilku miejsc w Afryce z czasów podróży Stasia i Nel i współczesne obrazy) oraz kolorowe kartki. Zadaniem uczniów będzie opracowanie folderu zatytułowanego Afryka Stasia i Nel – dzisiaj. Wykonanie tego folderu nie polega wyłącznie na wklejeniu zdjęć. Uczniowie muszą zaplanować i logicznie ułożyć materiały, by były one pomocne w zrozumieniu powieści. Oczywiście dzieci powinny wykorzystać również swoje wrażenia z obejrzanego filmu. W czasie oceny folderu nauczyciel będzie brał pod uwagę także szatę graficzną oraz pomysł opracowania materiałów.

2. Nauczyciel przydziela im miejsca, które będą musieli opisać. Powinno powstać przynajmniej 5 zespołów. Każda grupa otrzymuje identyczną instrukcję i kartę pracy (karta pracy - załącznik 1).
3. Uczniowie powinni wyjaśnić, na czym polega egzotyka Czarnego Lądu. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na sytuację mieszkańców Afryki, opowiedzieć o tym, w jakich warunkach żyją, jakie mają tradycje. Cenne informacje można znaleźć na stronach internetowych: www.afryka.com; www.wyprawy.onet.pl; www.fotcom.biz/miejsca

a) Faza podsumowująca

Po przygotowaniu informacji uczniowie zastanawiają się w grupach, na czym polega egzotyka tych miejsc oraz które z poznanych dzieł: film czy powieść pełniej oddają niepowtarzalność afrykańskiej natury.

Wnioski z dyskusji można zapisać w formie tabelki (załącznik 2). Powinny znaleźć się tam informacje na temat różnic w opisywaniu świata przedstawionego.

5. Bibliografia

1. Sienkiewicz H., *W pustyni i w puszczy*, Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2003.
2. *Encyklopedia multimedialna PWN*, Warszawa 2001.
3. *W pustyni i w puszczy*, Adaptacja filmowa powieści – wersja w reżyserii Gavina Hooda, wyprodukowany przez: Waldemar Dziki Produkcja Filmowa, Vision, przy udziale Telewizji Polsat.

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

[załącznik 1](#)

Zespoły powinny przygotować opisy i materiały ilustracyjne następujących miejsc:

1. Pustynia Libijska
2. Pustynia Arabska
3. Pustynia Nubijska
4. Wyżyna Abisyńska
5. Wyżyna Wschodnioafrykańska

Uczniowie powinni wypełnić tabelkę w oparciu o wszystkie źródła informacji, do których mieli dostęp w czasie zajęć.

NAZWA KRAINY	
UKSZTAŁTOWANIE TERENU	
CHARAKTERYSTYCZNE ROŚLINY	
CHARAKTERYSTYCZNE ZWIERZĘTA	
NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCOWOŚCI	
MIEJSCOWA LUDNOŚĆ I JEJ ZWYCZAJE	

[załącznik 2](#)

TEMAT	SPOSÓB PRENTACJI W POWIEŚCI	SPOSÓB PREZENTACJI W FILMIE
bohaterowie		
opisy miejsc egzotycznych		
opisy sytuacji		
przeżycia wewnętrzne bohaterów		

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Wskazówki dla nauczyciela, jak wypełnić tabelkę.

TEMAT	SPOSÓB PRENTACJI W POWIEŚCI	SPOSÓB PREZENTACJI W FILMIE
bohaterowie	opisy wyglądu zewnętrznego, ocena innych bohaterów, zachowanie w różnych sytuacjach	ocena innych bohaterów, kreacja aktorska
opisy miejsc egzotycznych	opisy literackie zawierające bogactwo środków stylistycznych: epitetów, metafor, porównań	plenery filmowe, różnicowanie sposobu prezentacji miejsc za pomocą zbliżeń lub odjazdów kamery
opisy sytuacji	szczegółowe opisy zachowań bohaterów i rozgrywających się zdarzeń	ruch kamery – zbliżenia, odjazdy kadru, muzyka
przeżycia wewnętrzne bohaterów	opisy monologów wewnętrznych bohaterów, opis ich sposobu zachowania opinie innych,	gra aktorska, muzyka

Scenariusz przeznaczony jest do realizacji w klasie 5.